

Beğen

17

Tweetle

13

Takip et: @cumhuriyetzt

Örtülü Ödenek, Suriye,Gaz Harcamaları Patlıyorsa...

İktidarları, gerçek yasal hak içerikli devletin yükümlülüğündeki sosyal harcamaların yerine, sadaka niteliği ağır basan, yandaşlık şemsiyesinde dağıtılan yardımlarla AKP'ye bağımlı seçmen yaratmadaki başarıları ile ünlü... Kazanılmış yasal sosyal hakları sindire sindire gasp edilen seçmenler İktidarlarına hesap sormadan, göstere göstere, sadaka olarak yapılan yardımların peşinde, ışığa koşup ölen kelebekler örneği gönüllü oylarını satıp durdular... İktidar gücünün kullanılmasındaki son yılların insan hakları, demokrasi, hukuk devleti düzenine tersine gidişi... "İleri demokrasi, barış diye diye iç ve dış savaşkan, çatışmacı, şiddet eksenli hızlı gidişte, çığır yuvarlanış hızını, hâlâ şaşkınlıktan algılamaktan çok uzaktayız..." Oysa bizden saklanan gerçekler, kamu harcamaları verilerinin akışında fazlasıyla sırtlıyor. Sivil, diktatoryal iktidar icraatları gidişindeki sınır tanımazlık yıllar içindeki görünen kamu harcamalar kalemleri içindeki sayılarla bile yüzümüze çarpılıyor... Bilgi Üniversitesi'nin son yayımlanan, Sivil Toplum Kuruluşları Eğitim ve Araştırma Birimi'nin "Sosyal Koruma Harcamaları, Askeri Harcamalar ve İç Güvenlik Harcamaları" ile ilgili güncel notlardan kimi satır başları, 2006-13 yılları akışında, askeri harcamalar gerçek değerleriyle dondurulmuşken artan iç güvenlik harcamalarından en büyük payı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün aldığını gösteriyor. Biber gazı alımları açık değil ancak gizli hizmet giderlerinde patlama söz konusu... Örtülü ödenek harcamaları birkaç yıl içinde milyonlardan milyarlarca tırmanış yapmış. Sosyal koruma harcamaları gerilerken en büyük kalem Suriyeli sığınmacılara kaymış. Sosyal koruma kalemlerinde en düşük pay yoksullara kalmış... 2013 yılının sonuna kadar çok daha çarpıcı barış yerine savaş, sosyal hak yerine sosyal adaletsizliği, haksızlığı tırmandıracağı kesin, yıllar içindeki gelişmeleri sergileyen veriler, Suriye'de yaşanan iç savaşın Türkiye'ye yönelik sonuçlarının öngörülebilirlerden çok daha olumsuz bedellerini, şimdiden çirliçiplak ortaya koymuş bulunuyor...

2012 bütçe yasası iç güvenlik harcamalarının da düşürülmesini öngörmüştü. Ancak 2006 yılında 10 milyar olan harcamalar son 7 yılın en yüksek düzeyine çıkmış olarak 27 milyar olarak yasalasınca, artışı bu patlamada en büyük kalemin İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü kalemlerinden geldiği anlaşılıyor. 2006 yılında 6 milyar olan Emniyet Genel Müdürlüğü harcamaları, 2012 yılında 13 milyara, 2013'ün yasasında 14 milyar 777 milyona ulaşmış bulunuyor. Kalemler olarak başka kurumlara da kaydırıldığı bildirilen biber gazı, karakol harcamaları açık değil.

En yüksek artışlar hesabı verilmeyen gizli hizmet giderleri, örtülü ödenekte...

Ecevit İktidarlarının bütününde 1-2 yüz milyonu geçmeyen söz konusu harcamalar, **Erdoğan** İktidarlarında bir tek 2006 yılında 293 milyona çıkıyor. Sonrası jet hızı tırmanış, 2011 yılı 627 milyon, 2012 yılı 1 milyarı aşiyor. Bu yıl için kesinleşmemiş bilgilerle şimdiden 1.2 milyarlarca...

Sosyal güvenlik, koruma harcamalarındaki çoğunluk, yoksul aleyhine gelişmelere gelince; nüfus artışı ile doğru orantılı yükseliş söz konusu olmadığı gibi, önümüzdeki yıla dönük oran düşüşü bile gündemde. Afet ve acil durum yardımlarında 2011 ve 12 yıllarında görülen artışlar birincisinde doğrudan Van deprem yardımlarına, ikincisinde Suriye mültecileri kamplarına akmış. Ortalama yüzde 13'te kalan sosyal koruma harcamaları oranı, diğer ülkelerin ortalama oranlarının çok gerilerinde kalıyor. En düşük pay da yoksullara düşüyor.

Sosyal koruma harcamalarının alt kalemlerinde kalan sigorta ve emeklilik ödemelerinin, 2012 verileri ile GSYH'ye oranı yüzde 7.96, sağlık harcamalarının oranı yüzde 4.36 olarak gerçekleştirilmiş. Yoksullara yönelik sosyal hizmetler, sosyal yardım harcamaları ise yüzde 0.92'de kalmış. Yoksulların sağlık sigortası primleri de eklenerek yapılan hesaplamalarda, GSYH'ye göre hizmetlerden yararlanma payları, 2012 yılında yüzde 1.21 iken, 2012'de yüzde 0.50'ye düşmüş.

Elbet iç çatışmanın, siyaseten bulaşılan Suriye savaşının ekonomik bedelleri bütçeye yansıyan kalemlerin katlanması ile gerçekleşiyor. Kamuya ödetilenlerin katları, tüm topluma dalgalar halinde yaygınlaşmış olarak yansıyor. Toplumsal barışa, canlara bedelleri ise ölçülebilecek gibi değil... Dünyayı yöneten, emperyal güç, çıkar odaklarının jandarmalığını yapan odaklar, zengin Kuzey dünyası yeni dünya düzeninin koşullarında ateşin başında olma stratejilerinden kaçış yolları arayışlarındalar... Doğrudan savaşın içinde olmak besbelli çok pahalı, savaşın ganimetlerinden, getirisinden fazla götürüsü oluyor... ABD'nin 11 Eylül yarası, Afganistan, Irak işgallerinden şunun şurasında kaç yıl geçti? Suriye'de yüz binlerin ölümü, kimyasal gerçeğe karşın havadan bombardımandan bile kaçışıyorlar... ABD-Rusya pazarlıklarında, savaşı bombardımansız durdurma, uzlaştırma yolları aranıyor. Suriye üzerinden İran, Ortadoğu için kimyasallardan arındırma projesi olsun gündeme sokulabilmesinin yolları aranıyor...

19 Eylül 2013 - Cumhuriyet